Aby Poczta Polska szwanku nie poniosła

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
Opublikowano: czwartek, 13, styczeń 2011 00:00
Grzegorz P. Kubalski
Odsłony: 3063

Kryzys finansowy nie ominął również operatorów pocztowych, w tym polskiego operatora publicznego – Poczty Polskiej. Jak się wydaje poprawienie pozycji rynkowej Poczty Polskiej jest głównym celem przygotowanego projektu założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe.

Projekt ten będzie przedmiotem obrad Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej oraz Środowiska. Jak wskazują autorzy, projekt ten jest wynikiem analizy dotychczasowego funkcjonowania przepisów Prawa pocztowego; trudno oprzeć się jednak wrażeniu, że analiza ta jest wyjątkowo korzystna dla Poczty Polskiej. Proponowane zmiany mają bowiem dotyczyć w szczególności:

- zasad określania wymaganej wielkości sieci placówek operatora publicznego. Nastąpi to poprzez zniesienie zasady określania minimalnej liczby placówek jakie operator publiczny powinien uruchomić na terenie kraju w formie liczby bezwzględnej przy jednoczesnym utrzymaniu określenia wymaganej wielkości sieci placówek w sposób pośredni, tj. poprzez wskaźniki odnoszące się do liczby mieszkańców obsługiwanych przez daną placówkę na terenie miasta i obszaru na terenie wiejskim. Jak wskazują wyraźnie projektodawcy zmiana ta wynika z konieczności podniesienia efektywności ekonomicznej działania placówek pocztowych poprzez lepsze dostosowanie ich liczby i rozmieszczenia do rzeczywistego zapotrzebowania na usługi pocztowe na danym obszarze. Zgodnie bowiem z obowiązującymi przepisami na terenie kraju musi funkcjonować co najmniej 8240 placówek operatora publicznego. Jednocześnie wskazane jest, iż jedna placówka – licząc średnio w skali kraju – powinna przypadać na 7000 mieszkańców na terenie miast i odpowiednio na każde 85 km^2 powierzchni na obszarach wiejskich, przy czym w każdej gminie liczącej co najmniej 5.000 mieszkańców powinna być uruchomiona co najmniej jedna placówka. Poczta Polska skwapliwie wyliczyła, iż wymogi pośrednie są możliwe do spełnienia przez sieć 6759 placówek, a więc o 1481 punktów mniejszą niż wynika z wymogu opartego na liczbie bezwzględnej. Domniemywać należy, że placówki te docelowo miałyby zostać zlikwidowane – choć projektodawcy twierdzą, iż „Racjonalizacja sieci i podnoszenie efektywności jej funkcjonowania będzie dokonywana w sposób systematyczny, rozłożony w czasie z uwzględnieniem nie tylko kryteriów ekonomicznych. Każdy przypadek ewentualnej likwidacji placówki będzie rozpatrywany także z uwzględnieniem aspektów organizacyjnych (ewentualna zamiana urzędu pocztowego w filię lub agencję), eksploatacyjnych (przesunięcie pracowników do placówek wykazujących wysokie obciążenie pracą i wymagających zatrudnienia dodatkowych pracowników do bezpośredniej obsługi klienta lub w służbie doręczeń) oraz względów społecznych.” Należy też przypuszczać, że likwidacja może dotyczyć placówek wiejskich, zlokalizowanych poza siedzibami gmin. Jak bowiem wskazują przytoczone wyliczenia przeciętnie w placówce wiejskiej poza siedzibami gmin realizowanych jest ponad 11-krotnie mniej usług niż w placówce wiejskiej, zlokalizowanej w miejscowości będącej siedzibą gminy i 50-krotnie mniej niż w placówce miejskiej. W grupie tych placówek 91% ogólnej ich liczby zostało zakwalifikowanych do grona nierentownych i wysoko nierentownych;

- nienaruszania przez operatorów pocztowych obszaru usług pocztowych zastrzeżonych dla operatora publicznego. Obszar ten stanowią: w obrocie krajowym – przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek z korespondencją, przesyłek reklamowych i przesyłek innych, nadanych w sposób uniemożliwiający sprawdzenie zawartości o masie nieprzekraczającej 50 g oraz w obrocie zagranicznym – przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek o masie nieprzekraczającej 50 g. Usługi zastrzeżone dla operatora publicznego mogą być świadczone przez operatorów alternatywnych – jednakże pod warunkiem pobrania opłaty nie niżej niż 2,5-krotność opłaty stosowanej przez operatora publicznego w najniższym przedziale

Phoca PDF

wagowym i najszybszej kategorii. Ograniczenie to jest obchodzone poprzez dociążanie przesyłek – tak aby ich masa przekroczyła 50 g. Jak wskazują projektodawcy stanowi to istotne naruszenie prawa pociągające za sobą konsekwencje ekonomiczne i osłabienie pozycji Poczty Polskiej S.A. realizującej zadania operatora publicznego. Proponuje się, by jednoznacznie przesądzić, iż naruszeniem wyłączności świadczenia usług zastrzeżonych miałyby być działania polegające w szczególności na dociążaniu przesyłek w celu przekroczenia przez nie granicy wagowej 50 g. Za działanie takie uważałoby się również przyjęcie, przemieszczanie i doręczanie przez operatora przesyłki, którą nadawca lub działający na jego zlecenie podmiot opatrzył widocznymi na zewnątrz elementami zwiększającymi masę przesyłki powyżej 50 g. Rozumiejąc cel tych propozycji, trudno nie poddać się wątpliwościom co do ich skuteczności. Czy bowiem wprowadzenie obowiązkowych kopert ochronnych o wadze 49 g będzie stanowiło dociążanie przesyłek, czy też jedynie troskę o stan przyjętej przesyłki? Ile czasu będzie potrzeba, by zamiast widocznych na zewnątrz elementów nadawca dociążał przesyłkę elementami zamkniętymi w przesyłce, a zatem niewidocznymi na zewnątrz?;

- prowadzenia przez operatora publicznego ksiąg rachunkowych, rachunku kosztów, ewidencji przychodów oraz ustalania i przypisywania wyników z dokładnością niezbędną dla wymagań związanych z rozliczeniem dotacji dla operatora publicznego przeznaczonej na pokrycie straty na usługach powszechnych w przypadku jej wystąpienia (pomoc publiczna). Obecnie obowiązujące przepisy nie zapewniają szczegółowości określonej przez Komisję Europejską w 2005 roku we „Wspólnotowych ramach dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych" i ich zmiana jest konieczna do uznania pomocy ze środków budżetowych dla Poczty Polskiej na sfinansowanie straty na usługach powszechnych w latach 2009-2011 za zgodnej ze wspólnym rynkiem;

- zasad prowadzenia badań jakości powszechnych usług pocztowych. Wprowadzane przepisy mają umożliwić powierzanie prowadzenia badań wyspecjalizowanej w tym zakresie firmie, niezależnej od operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe.

Nie ulega wątpliwości, że uchwalenie ustawy zgodnej z przedłożonymi założeniami poprawi pozycję rynkową Poczty Polskiej. Czy jednak będzie się z tym wiązała poprawa jakości świadczonych przez nią usług? Można mieć wątpliwości…

Phoca PDF